

Sygn. akt V U 799/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2021 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 29 lipca 2021 r. sygn.: (...)

oddala odwołanie;

Sygn. akt V U 799/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 lipca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił S. K. przyznania prawa do rekompensaty za okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podniósł, że wnioskodawcy jako osobie urodzonej przed 1 stycznia 1949 roku nie przysługuje taki dodatek. Przysługuje on tylko osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku.

W z dnia 6 września 2021 roku S. K. wniósł odwołanie od decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. W uzupełnieniu podniósł, że wnioskodawca był uprawniony do emerytury wcześniejszej na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, co oznacza, że nie przysługuje mu prawo do rekompensaty.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. K. , urodzony (...), od dnia (...) roku jest uprawniony do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, która została mu przyznana z uwagi na ustanie stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

(dowód: wniosek o emeryturę – k. 1-4 akt emerytalnych, decyzja o przyznaniu emerytury z dnia 9.02.1998 roku. – 54 akt emerytalnych, wypowiedzenie umowy o pracę – k. 25 akt emerytalnych)

Przedsiębiorstwo (...) S.A. wystawiła wnioskodawcy w dniu 31 stycznia 1997 roku świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w których zaświadczyła, że S. K. w okresie od 27 listopada 1961 roku do 24 lutego 1962 roku oraz od 14 maja 1964 roku do 16 lipca 1966 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych na stanowisku montera izolacji termicznej wymienione w wykazie A poz.1 pkt 28 stanowiącym zał. do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12 sierpnia 1983 roku.

W okresie od 25 lutego 1962 roku do 13 maja 1964 roku wnioskodawca obywatel zasadniczą służbę wojskową.

W okresie od 18 lipca 1966 roku do 31 maja 1978 roku wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych przy remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych wymienione w wykazie A dziale II w energetyce poz. 1 pkt 12 i 13 stanowiącego zał. do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12 sierpnia 1983 roku, co pracodawca potwierdził w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 31 stycznia 1997 roku – k. 16 akt emerytalnych, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 18 lutego 1997 roku – k. 19 akt emerytalnych.)

W dniu 13 lipca 2021 roku wnioskodawca wniósł o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem okresów pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 965 ze zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 15 lat.

Przepis art. 23 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 23 ust. 2).

Zgodnie z ustawową definicją wyrażoną w art. 2 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Rekompensata nie przysługuje także osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 21 ust. 2). Przy czym rozchodzi się tu wyłącznie o emeryturę wcześniejszą, a nie w powszechnym wieku emerytalnym

Celem tego przepisu jest bowiem przyznanie odszkodowania za rzeczywistą utratę określonych uprawnień, co oznacza, że musi on dotyczyć tylko tych ubezpieczonych, którzy ze względu na niespełnienie choćby jednego ustawowego warunku (wieku, ogólnego stażu emerytalnego) nie mogli skorzystać z dotychczasowych regulacji i nabyć prawa do emerytury w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, a także nie mogą skorzystać z regulacji nowych, przewidzianych ustawą o emeryturach pomostowych.

Wnioskodawcy nie przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, z uwagi na to, że nie pobiera emerytury z art. 24 ustawy emerytalnej, której wysokość zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej zależy od wysokości kapitału początkowego. Taka emerytura – jak słusznie podnosi ZUS- przysługuje jedynie ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku. Wnioskodawca urodził się przed tą datą, dlatego w jego przypadku kapitał początkowy w ogóle nie był ustalany. Wnioskodawca ma bowiem przyznaną emeryturę na starych zasadach, wyliczoną

na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej. Rekompensata z tytułu pracy w warunkach szczególnych jest zaś dodatkiem do kapitału początkowego. Warunkiem niezbędnym do przyznania takiego dodatku jest zatem uprzednie ustalenie kapitału początkowego, który jest podstawą ustalenia emerytury z art. 24 ustawy emerytalnej.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca skorzystał z regulacji przewidzianej art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267) w zw. z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie zasad wcześniejszego przechodzenia na emeryturę pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy z dnia 25 marca 1997 r. (Dz.U. Nr 29, poz. 159), na podstawie której otrzymał emeryturę w dniu 2 grudnia 1997 roku we wcześniejszym niż powszechny wiek emerytalny.

Ustawa emerytalna nie przewiduje zaś dodatków do emerytur z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Dodatki za pracę w warunkach szczególnych zostały zniesione ustawą z 17 października 1991 roku o rewaloryzacji emerytury i rent (Dz. U nr 104 poz. 450 ze zm.). Ustawa emerytalna z tytułu pracy w warunkach szczególnych przyznaje jedynie ubezpieczonym emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym (art. 32 ustawy emerytalnej).

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.